

Fragment uit: Mathilda Masters en Louize Perdieu, "321 superslimme dingen die je moet weten over dieren", Lannoo, 2018. Dit fragment mag uitsluitend voor educatieve doeleinden worden gebruikt en mag niet verder worden verspreid.

174 JE MOET GOED GEK ZIJN OM JE TE LATEN INSLIKKEN DOOR EEN ANACONDA

Zou jij gek genoeg zijn om je te laten opeten door een enorme wurgslang? Natuurkenner Paul Rosolie is zo gek. Hij wilde zich voor het televisieprogramma *Eaten Alive* levend laten inslikken door een **anaconda**. Hij ging ervan uit dat de slang hem zou uitspuwen en als dat niet het geval was, moesten zijn medewerkers de anaconda doden en opensnijden.

Paul Rosolie trok een stalen pak aan dat hij insmeerde met varkensbloed. Hij ging voor de anaconda staan, klaar om opgegeten te worden. Maar de slang was bang en probeerde weg te komen. Rosolie daagde de anaconda uit tot ze hem uiteindelijk begon te wurgen. Al snel werd hij bang en vroeg aan zijn medewerkers om hem te redden.

De stunt kreeg natuurlijk heel veel kritiek. Anaconda's eten namelijk geen mensen. Ze kunnen het wel, maar ze doen het niet. Het zijn eigenlijk schuwe dieren die het liefst uit de buurt van mensen blijven.

De groene anaconda is de grootste en zwaarste wurgslang op aarde. Ze leeft in het tropisch regenwoud en in de rivieren, meren en moerassen van Zuid-Amerika. Een volwassen anaconda kan tot 9 meter lang worden en wel 200 kilogram wegen. De slangen brengen een groot deel van hun leven door in het water. Daar

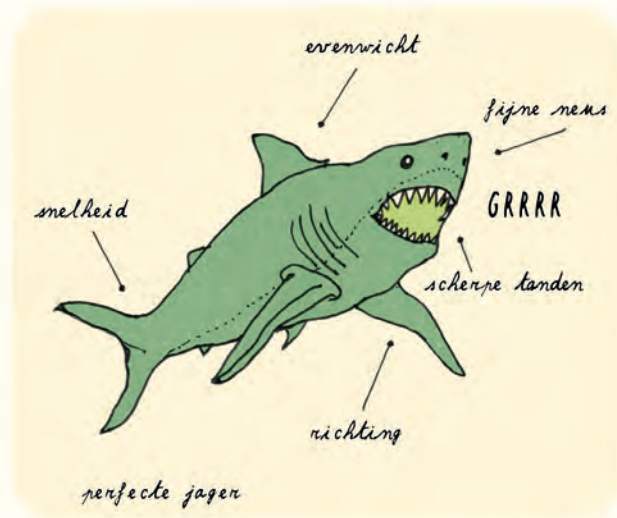
zwemmen ze met alleen hun neusgaten en ogen boven water op zoek naar prooien. Dat kunnen vissen of schildpadden zijn, maar net zo goed een kaaiman, een varken en zelfs een hert of een jaguar. Als ze een prooi te pakken hebben, wikkelen ze hun enorme lichaam eromheen. Zo snoert ze de bloedsomloop van de prooi af. Er gaat geen bloed meer naar de hersenen, waardoor de prooi sterft. Vaak sleurt de anaconda de prooi ook het water in, waar ze verdrinkt. Anaconda's werken de prooi in één keer naar binnen en gaan dan ergens rustig liggen om ze te laten verteren. Tenzij ze lastiggevalen worden door een vervelende natuurkenner natuurlijk die zich wil laten inslikken...

175 EEN HAAI IS HET MEEST VOLMAAKTE ROOFDIER

Al meer dan 400 miljoen jaar jagen **haaien** op prooien in de oceaan. Ze hadden dus veel tijd om zich te ontwikkelen tot het meest volmaakte roofdier op aarde.

- Het lichaam van een haai is ontzettend gestroomlijnd, waardoor hij snel kan zwemmen en heel wendbaar is. Aan de zijkant van zijn buik zitten de borstsvinnen, die hij gebruikt om te sturen. Op zijn rug zitten twee rugvinnen, die ervoor zorgen dat hij zijn evenwicht bewaart en rechtop kan zwemmen. Met zijn staartvin kan hij snelheid maken.
- Haaien hebben een indrukwekkende bek met meerdere rijen tanden. In de bek van de witte haai staan maar liefst drieduizend tanden! Die worden permanent verwisseld zodat ze altijd vlijmscherp blijven.
- Haaien kunnen geluidsgolven waarnemen tot op vier kilometer afstand. Ze kunnen feilloos naar het geluid toe zwemmen.
- Met hun scherpe neus ruiken haaien geuren die tot een miljoen keer verdund zijn. Eén druppel visextract in een gigantisch zwembad is al genoeg.
- Met de bijzondere puntjes op zijn neus kan een haai elektrische velden waarnemen van vissen of ander voedsel. Hij kan dus zelfs in troebel en donker water zonder problemen een prooi vinden.

176 LET OP ALS JE EEN PORTUGEES OORLOGSSCHIP ZIET!

Zie je een groot schip voor je? Met enorme zeilen en kanonnen die uit de zijkant steken? Helaas. Dat is misschien ook een **Portugees oorlogsschip**, maar het is niet wat wij bedoelen. Het Portugees oorlogsschip waarover wij het hebben, ziet eruit als een kwal. Eigenlijk is het een verzameling van honderden poliepen.

Het zwemt in warmere zeeën en kreeg haar naam van ontdekkingsreizigers in de zestiende eeuw. In die tijd was Portugal de grootste zeemacht ter wereld. Haar oorlogsschepen boezemden evenveel angst in als dit bijzondere dier. We leggen je uit waarom je het liever niet tegenkomt.

De poliepen van het Portugees oorlogsschip hebben allemaal een eigen taak. De *pneumatofoor* is een blaas gevuld met gas. Ze steekt boven het water uit en zorgt dat het Portugees oorlogsschip blijft drijven. De blaas wordt ook gebruikt om voort te bewegen en om te sturen. Wanneer er gevaar dreigt, laat het Portugees oorlogsschip de blaas leeglopen en duikt onder water.

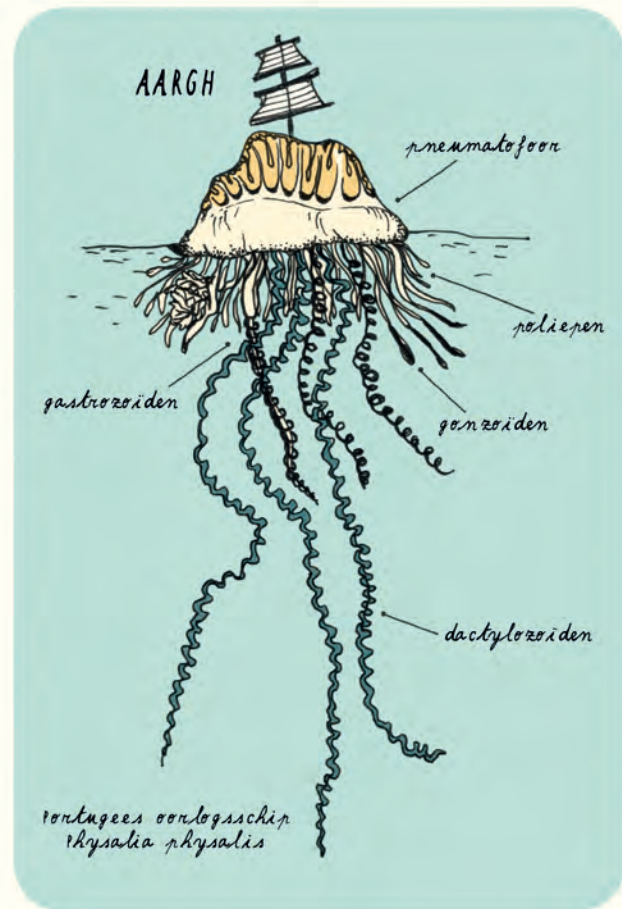
De *dactylozoïden* zijn tentakels die vijftien tot vijftig meter lang kunnen worden. Het dier gebruikt ze om prooien te vangen. Met de tentakels spuiten ze de prooien in met gif om ze te verlammen.

De *gastrozoïden* zijn de poliepen die voor de spijsvertering zorgen. De *gonozoïden* zorgen voor de voortplanting.

Is een Portugees oorlogsschip gevaarlijk voor mensen? Absoluut! Het gif op zich is niet dodelijk voor mensen, maar veroorzaakt heel veel pijn. Het voelt alsof je een zweepslag krijgt als je in aanraking komt met een Portugees oorlogsschip. Op de plaats waar de tentakels je raken, komen dikke rode strepen tevoorschijn die in sommige gevallen nooit meer verdwijnen. Je krijgt ook hoge koorts en ademhalingsproblemen. Bovendien kan de beet je verlammen, waardoor je verdrinkt.

De tentakels van een Portugees oorlogsschip kunnen afbreken en wegdrijven. Ze zijn moeilijk zichtbaar voor zwemmers, die erin verstrikt kunnen raken. Zelfs de dode tentakels kunnen nog voor flink wat pijn of irritatie zorgen.

Dus ook al heeft het geen kanonnen, toch kun je maar beter uit de buurt van dit oorlogsschip blijven...

IK HEB NIETS GEDAAN !

infanticide onder de stokstaartjes

177 HET STOKSTAARTJE IS DE GROOTSTE MOORDENAAR VAN ALLEMAAL

Jij kent **stokstaartjes** waarschijnlijk als de superschattige Timon uit *De Leeuwenkoning*. Altijd bereid om te helpen en de beste vriend van het wrattenzwijn Pumbaa en de leeuw Simba.

Maar zo schattig zijn ze niet! Een vijfde van alle stokstaartjes wordt vermoord door... een ander stokstaartje.

Spaanse wetenschappers onderzochten ongeveer duizend zoogdiersoorten. Natuurlijk eten zoogdieren andere dieren op als ze honger hebben, maar het doden van de eigen soort komt weinig voor.

Stokstaartjes doden vooral hun jongen. Dat wordt met een moeilijk woord 'infanticide' genoemd. Alleen het dominante mannetje en vrouwtje mogen jongen krijgen in de groep. Als andere vrouwtjes baby's krijgen, dan zal het vrouwtje dat de baas is hen meteen doden. Zo zorgt ze ervoor dat ze aan de macht blijft.

En hoe zit het met mensen? Zij voeren weliswaar oorlog en vermoorden elkaar soms, maar toch staan ze niet in de top tien. Bepaalde apen, zeeleeuwen, marmotten, leeuwen, wolven en grondeekhoorns staan ver boven ons in de lijst. Toch is de mens ook een moorddadig zoogdier. Gemiddeld loop je als mens 1,3% kans om met opzet gedood te worden door een andere mens. Dat is nog altijd zes keer meer dan het gemiddelde van 0,3% bij alle 1024 onderzochte zoogdieren.